

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam, 159. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Csütörtök, december 5.

Legyen béke!

Egy hófehér aggastyán meleg szívéről hallunk hírt. Bécsi lap bizalmas ember közlését írja és mi ezt megnyugvással, örömmel fogadjuk. Egy nyolczvanhárom éves aggastyán, akinek családja és népei fölött való atyáskodás volt a hivatása egész életén át, gondokba merülve ül munkától terhes asztala előtt. Tudja, el van rá készülve, hogy minden tőle függ. A királyok mindenkor élet és halál fölött való urak; de soha sem olyan teljes értelemben, mint háboru idején. Tízmillió magyar, még több millió más nemzetiségű rettegve néz az ősz király, a fehérhajú aggastyán kezeintése felé, hogy mikor intézi el egyetlen tollvonással a háboru vagy béke kérdését. A népek megszámlálhatatlan tömege aggódva gondol Európa-szerte arra az eshetőségre, hogy egy aggastyánnak a szeszélye hozhat végső csapást egy hatalmas évtizedeken át zavartalanul fejlődött kulturára. Minden egy tollvonástól függ, minden egy intésre pusztulhat, vagy virulhat tovább, pompás fejlődésben. A bécsi lap közlése minden tekintetben megnyugtató. Hiszen benne van a czáfolata mindennek, amittől még valaha tartani lehetett. Az uralkodó elméje ép és ruganyos, hosszú életén át tapasztalt bölcsesége még csak fokozódott a nagy szenvedések és számtalan gondok között is. Ez a bölcsesség pedig összeolvad egy tanulságokban gazdag élet poetikus gondolatával: betegezni az uralkodást csöndben, a népek zavartalan boldogságának áldó sugaraiban.

A király békét akar. A fölmerült ellentéteket békésen akarja elintézni, minden vihar között meg akarja menteni a történelem számára a békecsászár czímet, amely oly szeliden, oly nemesen és oly fehérén hangzik. A legazalább türelmet akarja mutatni a

provokálókkal szemben, de az is kétségtelen, hogy a békecsászár lovagiasága rovására sem enged semmit, de meg lehetünk róla győződve, hogy ha báborut kezd, annak alapos okai lesznek.

Ebben eddig megnyughatunk. Van azonban még mindig egy pont, ahol félelmünk nem hagy alább. A belső magyar politikáról van szó. Arról a belső magyar politikáról, amely független ugyan háborutól, de amely szintén az uralkodó bölcsességének van életre halálra alárendelve. A külső politika eseményei egyéni beállítás és intrikák nélkül kerül a király elé; de így vagyunk-e a belső politikával? Aligha. Itt az információkat nem a diplomácia tárgyilagos és szófukar jegyzékei tárják az uralkodó elé, hanem a párteberek, a hatalom birtokáért küzdő egyének egyéni véleményei, információi azok, amelyekből a felség felépíti véleményét. Ezek a párteberek azonban megindultak egy lejtőn, amelyen nehéz a megállás. A magyar nemzet szíve telve van szomorúsággal, félelemmel, rettegéssel a jövő iránt. A Tisza-Lukács rezsim megindult azon az uton, amely mérhetetlen veszedelmek felé vezet. Ma nincs rendes parlamentünk, ma agyarkodva néz a magyar magyarrá, ma átkos összevisszaságban gyűlölködve élünk. A parlamenti erőszakon, csendőrraimon át eljutottunk addig, ahol ma már a csonka parlament asztalán oly törvényjavaslat fekszik, amely nemcsak háboru, de béke idején is az abszolutizmusnak szolgáltathatja alapját.

Ami félt és aggódó szavunk nem veszhet el hiába. Az uralkodónak ezer módja van arra, hogy gátat vessen a lavínának, amely immár nemzeti létünkben kezd pusztítani. A mi bölcs uralkodónknak volt már önmagától eredő erélyes akciója is. Itt az alkalom,

hogy informátorok és érdekeltek ellenére is, ha kell, megteremtse a békét. Nem sok és nem nagy és nem új elhatározásról van szó. Mondja ki az uralkodó mindössze azt, hogy érvényt akar szerezni királyi szavának és minél előbb, minden melléktekintet kikerülésével látni akarja a radikálisan demokratikus alapon megteremtett népparlamentet. Minden szenvedély és minden gyűlölködés el fog csillulni ebben az országban egyetlen pillanat alatt és I. Ferencz Józsefet a történelem nemcsak mint békecsászárt, hanem mint a békeesség királyát fogja dicsőíteni.

Ügyvédjelöltek

országos anbéttja Debreczenben.

Az ügyvédjelöltek országos egyesülete Debreczenben az ügyvédi kamara helyiségében az egész ország ügyvédjelöltjei részvételével értekezletet tartott az egységesített bírói és ügyvédi vizsgára vonatkozó törvénytervezet tárggyán.

Dr. Boda Gyula elnök megnyitván az értekezletet, üdvözölte az ügyvédi kamara kiküldöttjét, az egyesület régi barátját, dr. Mihailovits Béla ügyvédet és a vidéki kiküldötteket dr. Novák László (Pécs), dr. Puskás János (Kiskunfélegyháza), dr. Kur István (Pozsony), dr. Dudás Dániel (Czegléd), Babó Imre Károly (Halas) és a jegyzőkönyv vezetésével megbízták dr. Tarcai Tivadart egyesületi titkárt. Felkérte dr. Rapoch Gézét, hogy az emőkség készítése memorandumot ismertesse.

Az értekezlet a memorandumot dr. Kur István (Pozsony), dr. Puskás János (Kiskunfélegyháza), Babó Imre Károly (Halas), dr. Tarcai Tivadart, dr. Kelledey Jenő, dr. Ember Sándor stb. hozzászólása után elfogadta.

A memorandum az ügyvédjelölteket érdeklő összes kérdéseket felelt és különösen határozott állást foglal az ingyenes 1 évi bírósági joggyakorlat ellen s kívánja, hogy az ügyvéd-

Butorok legelőnyösebben a **Csapó- és Plac-utca sarkon** levő **Butorcsarnokban** szereshetők be.

Vizvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszertű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.
Gyenes Antal, Csapó-u 6. Telefon 15.

jelöltek korlátozott kamara: tagságot kapjanak, szabályozza a munkaidőt, szabadságot, fizetési minimumot és vasárnapi munkaszünetet és a fegyelmi bíróságot.

Dr. Kelledey Jenő indítványára az értekezlet úgy az előadónak, mint az elnökségnek a tartalmas és szép munkáért köszönetet szavazott.

Dr. Mihalovits Béla ügyvéd az ügyvédi kamara nevében a legnagyobb örömmel üdvözlö az egyesület komoly és céltudatos munkálkodását és reméli, hogy az ügyvédjelöltek érdekeit fogja a munkálkodás előmozdítani. Azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy nem lesz kamara, mely az egyesület mozgalmát örömmel ne fogadná.

Dr. Puskás János (Kiskunfélegyháza) a vidék nevében őszinte köszönetét tejezi ki az «Ügyvédjelöltek Országos Egyesületének» úgy a szíves vendégszeretetért, mint azon lelkes munkálkodásért, melyet az egyesület az ügyvédjelöltek érdekében folytat.

Dr. Kur István (Pozsony) bejelenti, hogy Pozsony és vidékén hathatós támogatásban részesítik az egyesületet és e célból a közeljövőben Pozsonyban, Nyitrán, és Trencsénben egyesületek alakulnak, melyek az «Országos Ügyvédjelöltek Egyesületével» egy közös szervezetet fognak alkotni. Egyszermind meghívja az egyesületet alakulásukhoz.

Miután a debreczeni ügyvédjelöltek és a tengervári ügyvédjelöltek egyesületének az értekezlet határozatait elfogadó üdvözlő sürgönyöket felolvasták, megválasztották dr. Boda Gy., dr. Rózsa Elemér, dr. Rapoch Géza, dr. Tarcvai Tivadar, dr. Kalledey Jenő és dr. Pozel István urakból álló küldöttséget, mely a memorandumot a budapesti ügyvédi kamara elnököknek átadja, a vidéki kamarákra nézve pedig úgy határoztak, hogy azoknak az ottani egyesületük által fogják a memorandumot átadni.

Végül dr. Boda Gyula megköszönte a megjelenteknek és különösen a vidékiek szí-

ves érdeklődését és azon reményének adott kifejezést, hogy a vidéki kartársak egyesületük alakítása által hathatósan közre fognak működni, hogy az ügyvédjelöltek szervezve, — azok érdekei előmozdíthatók és biztosíthatók legyenek.

A politika.

Mi lesz a statáriummal?

A szövetkezett ellenzék intézőbizottsága beható tárgyalásokat folytatott a politikai helyzetről. A tanácskozás utközőjében az a monstruózus javaslat állott, amelyet a kormány «kivételes intézkedések» címén terjesztett elő a munkapárti képviselőházban. A szövetkezett ellenzék vezérkara egyértelműen állapította meg, hogy ez a javaslat alkotmányunknak sarkából való k'emelését jelenti.

A kivételes intézkedésekről szóló javaslatot a munkapárti képviselőház plenumában pénteken tárgyalják. Pedig gondolják meg az utolsó órában a munkapárti urak, hogy mit cselekszenek. Békés eszközökkel többé ezeket a kivételes intézkedéseket visszacsinálni nem lehet. Erőszakkal talán! A kérdésről ir talpraesett cikket Mezőssy Béla felette igaz beállítással.

— Biró, jegyző, alispán, törvényszék hatásköre megszűnik — ugymond. — Parancsolnak felelted és feleltük a kormánybiztosok, akik élet és halál urai. E javaslatok minden szakasza három — öt évig terjedő börtön, nyolcezer koronáig terjedő bírság, golyó és akasztófa rémét helyezik a bekés polgárok nyugalma helyett, mint Damokles kardját, mindannyiunk nyaka fölé. Ha ez a törvény így szentesítve lesz: úgy bárkit, bármikor kifogathatnak vagyonából, felakaszthatnak jogszerűen, csak előzetesen a háboru veszélyének

ürügyelett pár ezredet kell mozgósítani. Ilyen törvények ha lettek volna 1848-ban: akkor Haynau a jog és törvény megtartója lett volna és a mi szentséges martírjaink, az aradi vértanúk és a többiek — közönséges gonosztevők, akiket a magyar alkotmány erejénél fogva hurcoltak volna börtörré! Micsoda bérnyű: gúnyosság, micsoda alkaló farizeuskodás, hogy ez a javaslat a szerbek ellen szól! Ma nekik! Holnap nekünk! Mindannyiunknak, akiknek lelkéhez van forrva a közszabadság, az alkotmány tisztelete. És e joggal, hogy mikor elhessenek, ez nem is az országgyűléstől, hanem tisztán és kizárólag a kormánytól függ. Vagyis ha az országgyűlés többsége tiltakoznék is a kivételes törvények alkalmazása ellen — a kormány parancsol és a képviselőház mehet a pokolba! Ezekehez az urakhoz képest Haynau becsületes ember volt. Mert ő nem hazudta az alkotmányosságot! Ezek az urak pedig törvényesíteni akarják az önkényuralmat!

Mennek a katonák...

Háborus izgalmak idején.

Sötét, ködös éjszaka. Az utcákon itt-ott egy gázlámpa ég, sárgás fénye keresztül hatol az úvegeken s egybeolvad a debreczeni holdvilágtalan éjszaka misztikus sötétjével. Az utca néptelen, egy rendőr baktat álmosan s néha egy-egy a vasúthoz igyekvő utasember. A kávéházak is kihaltak már, egy-egy eltévedt cigány kászolódik s amint kilép az utcára, az ajtó zárjában megfordul a kulcs. A lefüggőnyözött ablakokon át még kiszűrődik a világosság, de pár perc múlva itt is eloltják a csillárokat. Most már az utcán is sötét van. Ez az igazi kedves, hangulatos, debreczeni éj-

A levél.

— Az «Uj Debreczen» tárcája. —

Meséljek?...

Elmondjam azt, amiről szemem nem bír hallgatni, ha a maga szemével találkozik..... Azt az édes-bus, soha valóra nem válható rejtélyt: a mi szerelmünket? Mert maga is szeret tudom. A maga szeme sem bír titkot tartani. S ha nem volna körülöttünk világ s nem volnának emberek....

Nyár volt, mikor először találkoztunk. Kékfelhős, napsugaras, virágillattal, madárdallal tele nyár s én mámorosan tértem haza, mintha a nyár valamennyi virága nekem ontotta volna illatát, mintha minden madár nekem dalolna s az ég eszményiké felhője csupán az én fejem fölött lebegne. Szépnek láttam körülöttem mindent. Az egész világot kincscsel, ragyogással tele, szívemet, lelkemet boldogsággal telítve: akkor találkoztam szemem először a maga tekintetével.

Gyerekkoromban hallottam egy bájos mesét. Van a menyébi angyalkáknak egy olyan csoportja, kiknek egyéb dolguk sincs, mint láthatatlan szálból fonalat szőni-fonni, amelyvel szíveket kötnek össze egész emberéletre. Megtörténik azonban, hogy elgurul a fonál gomolyagja s annak elszakadt szála olyan két szívet tűz egybe, kiknek egymáshoz semmi közük. De ez minden ezer évben egyszer történik meg csupán, mert az Ur szigorúan bünteti e csinylt s a pajkoskodó angyalnak tisztító tűzbe kell érte mennie.

Eszembe jutott s szeretek hinni a mesének. Kettőnk szívének egymáshoz csakugyan semmi köze. És mégis nem dobog-e fel ujjongva mindkettő, ha egymással találkozunk? Izzó, emésztő láng lobog szemünkben, a

mely kér, könyörög, parancsol és tilt egy-ugyanazon pillanatban, ha tekintetünk találkozik. Egy pillanatra ha összetalálkozik.

A maga szeme... Ugy-e, tudja, hogy szép? Ugy-e magának is gyakran megmondták már, hogy a szemével elérhet mindent, amint akar. Nincs ember, ki észre ne vegye, ha egyszer abba nézett, micsoda ellenállhatatlan varázs van benne — a maga kék szemében. Mert ma láttam, hogy kék. Én feketének szerettem meg és el tudtam képzelni, mikor zölden csillog, mint a tenger víze, melyben feneketlen örvények kavarnak. Vészek, viharok. Pusztulás, kárhozat. De én még így is vágyom utána....

Az én szememről lantosok meséltek. Elmondták, hogy nincs párja az egész nagy világon. Keresték, nem találták. Én nem kerestem — reá akadtam. A maga szeme az.

Ha nem látom — mégis látom. Arra járok, amerre magával találkoztam és látom rém néző szemét az égre leajzóldva, a légürben, mindenütt. Magam előtt elérhetetlen távolságban ugyan, de szememben mélyedve rejtett titkot, de el nem titkolhatja. Így lát maga is engemet, ha nem vagyok előtte?

Azért nincsenek álmatlan éjszakáim. Szeretem. Szeret. Tudom. Nem szólhatunk egymáshoz, nem ölelhetjük egymást csókos ajakkal, nem lehetünk egymásé soha és még sem akarjuk elveszteni egymást. Nem sírok érte, nem esem kétségbe miatta, csak — szeretem. És maga is engemet — tudom. Esténként utolsó gondolatom maga. Mielőtt lehunynom szemem, magam előtt látom panaszos szemét: ma sem? sohasem? Aztán reggel a lebecsült vasredőnyök dacára az álláthatatlan sötétségen át rém tüngeszíve látom szemét, az éjszakát átáldtam, reggel első gondolatom maga s bár tu-

dom az ellenkezőjét, szerelmes pirulással sugom feléje: ma talán — igen.

És elmúlik megint egy nap, ha látjuk is egymást, csak szemünk mer beszélni: ...Szeretlek. Tudom. Tudod. Arcom odahajlik izzó arcodhoz, ajkam csókért epedő ajkadhoz tapad, ádólsz, visszaölelek, tedd vagyok és —

Eltűntél. Eddig tartott szemünk találkozására. Eddig a képzelt boldogság.

Elhaladtunk egymás mellett. Szótlanul. Körülöttünk a való világ. Piszok, sár az utcán. A sarkon gesztenyét sütő öreg anyóka. Lehet tán száz éves. Valaha fiatal volt ő is. Azt mondják, egy férfi öngyilkos lett miatta, mert reménytelenül szerette. És most? A lucskos kocsiuton társzeker, kocsiak vadul káromkodnak. Ostorozzák fáradt lovaikat, melyek alig bírják vonszolni a nehéz igát.

Maszatos gyerekek lökdörik egymást az iskolákból hazafelé. Az egész utca csúf, szürke, piszkos. Utálatos.

Egy pillanatra lehunynom szemem, hogy ne léssam S mikor újra felnézek, minden szépé, ragyogóvá válik előttem. A hideg eső még arcomba csapódik, de már nem kellemetlenül. Napsugár, virágillat, madárdal ezer színes, pompás virág vesz körül, mert — az utca tulsó oldaláról maga jön velem szembe, úgy mint nyáron, mikor először találkoztunk egymással.

Szeret, tudom. Szeretem, tudja maga is. De köztünk egy egész tenger, amelynek vízén keresztüljuthat-e az ember. Két partján egymással szemben, karunkat egymás felé nyujtva állunk m' kettőn, szívünk égő vágygyal tele, ajkunkon majd'gyullad a csók.

Mondja, nem gondolkodtot még azon, ha étaí uszn' nem is lehet a tengert, megkerülni s lehetetlen volna?...

Hoffmann Grete.

szaka. Aki megszerette, oly szívesen sétál ebben az időben a néptelen utcákon. Különösen az, akit csak a lassan pirkadó hajnal tud lefekvésére csábítani ilyenek is vannak egy párán ebben a városban.

Az éjszaka, amikor oly nagy volt a csönd és nyugalom a városban, izgalmas hírek keringtek azok között, akiket az éjjeli tizenkettő rendszeren a kávéház márványasztalánál talál még. Ellenőrizhetetlen hírek jöttek forgalomba, keltek szájról-szájra... Most már biztos, hogy háború lesz... A kormány megtiltotta a lovak vásárlását és kivitelét... Katonák jönnek, mennek...

Mi igaz ezekből a hírekből, senki sem tudja. A külpolitikai helyzet feszültsége valószínűsít ad a legkülönbözőbb kombinációknak. A látszat is mellettük szól. Német- és Rórország, Románia és Itália fegyverkezéséről, sőt mozgósításáról regélnek a hírek. Az újságok hetek óta alig írnak egyébről, mint a fenyegető háborúról, amely páros napokon egészen bizonyosan kitör, peratlanokon a békés megoldás látszik biztosított. Közben hírek jönnek a monarchia készülődéseiről: a háborús javaslatok benyújtásáról, parlamenti tárgyalásáról...

A háború lehetősége lenyűgözi a lelkiünket. Hiába, nagy dolog a háború. Abban a szellemben nőtünk fel, amely a háború lehetőségét szinte egészen kizárta. Gyermekkorunkban 48. volt az utolsó világtörténelmi esemény számunkra s Königratz jelentőségét már csak az iskola padjain tanultuk meg. Az okkupációnak nem tulajdonítottunk fontosságot, a hadviselés szempontjából legalább nem. Egész sereg generáció nőtt fel tehát a béke jegyében s az európai helyzet is olyan volt évtizedeken át, hogy a béke miatt mit sem kellett aggodnunk. 1908. fordulatot jelent. Az annekszió óta állandóan Európa fölött lebeg a háború, sőt a világháború rémmadara, amit előzni azóta csak ideig-óráig sikerült. Most ismét itt oládkodik a közelünkben s halljuk a szárnya csapkodását. A lelkiünket egy kimondhatatlan érzés markolja meg, olyan, amely egyaránt tud hőst csinálni az emberből és gyáva kimpellé.

Ezen gondolkozunk, amíg az álmos utcákat rójuk. Gondolatainkból hirtelen trombitarecszés ébreszt fel. Ez ismerős hang a Pavillon-laktanyából hallatszik. Amikor még mi is a csészárt szolgáltuk, erre a hangra ijedeztünk föl s törültük álmos szemünket. Ez a tagvak, az ébresztő.

Megyünk, faktatunk előre. Szemben van a Pavillon-laktanya. Bent az udvarban valami különös mozgólódás zaja üti meg a fülünket. Sok-sok katonát látunk. Mindegyik felöltözve. Marschadjustierungban vannak. Még csak a nincs rajtuk. Fölveszik ezt is. Egyik felsegíti a másikat. Egyik-másik meggörnyed a súlyos tehera lalt. Mintha a gyöngye vállak elszoktak volna a cakkumpaktól. Pedig oly fiatalok mind, mintha még mindig a frontban szolgáltának.

Nézzük őket érdeklődve, kíváncsisággal. A tornisztert így megrakva régen nem láttuk. Vas tag takaró, a kocu, gömbölyödik a borju tején, erősen leszijjazva. A kenyérszék is jól meg van tömve. Lehet egy pár kiló.

— Siessetek fiúk, — szól az egyik kaplár. Szeliden szól, nem úgy, mint rendszeren. Ez szokatlanul hat ránk.

Az udvaron tiszték sétálnak. Két fiatal hadnagyot látunk s egy kapitányt. Vigan beszélgetnek s nevetgélnek közben.

A kíváncsiság megszólalásra készlet. Megszólítjuk az egyik vitéz urat:

— Hányan vannak?

— Nem tudom.

— Hánybelék?

— Nem tudom.

— Hová készülnek?

— Nem tudom.

— Nem tudom! Ez a válasz minden kérdésre.

Még mindig sötét éjszaka van. Nyáron ilyenkor már süt a nap. A gondolat asszociációk Balkán harczeit rögzítik meg szemünk előtt. Bir... Jön a tél... A hideg képes a katonát kezét a bajonett vastokjához fagyasztani. Hideg balkáni szelek... Sehol egy kis meleg érasztó kályha... A láger, vászonsátraival, szalmatekvéseivel... A hó, a pirosra festett hó... A szerbek miatt...

Színház.

1912. december 4-én, szerdén, C) bérletben.

HOFFMANN MESÉI.

Opera 4 felvonásban.

Személyek:

Hoffmann, meseíró — Solti Ernő.
Lindorf, Coppelius, Csodaorvos — Székely Gy.
Spalanzai professzor, Krespel — Kemény Lajos
András, Cochenil, Ferencz — Kassay Károly.
Antónia — Zilahyné S. Vilma.
Olympia — Borbély Lili.
Stella — Aranyossy Anna.
Miklós — Csanódy Irma.
Muzsa — Vajda Ilonka.
Natainel — Falussy István.
Wolfram — Perényi Kálmán.
Herman — Repkai Béla.
Fantom — Tordai Erzsé.
Luther — Láng Lajos.

Heti műsor:

Csütörtökön: Hoffmann meséi, opera. A) bérlet.

Pénteken: Miniszterelnök, komédia. U) bérlet.

Szombaton: Miniszterelnök, komédia. C) bérlet.

Vasárnap délután: Tengerész Kató, operett.

Mérsékelt helyekkel. Bérletszűnet.

Vasárnap este: Miniszterelnök, komédia.

—

Limonádé ezredes Kassayval. Ha Zilahy egy kicsit jobban hallgatna a jóakarói szavára, akkor soha semmi baklövés sem követne el: legjobban bizonyítja ezt a «Limonádé ezredes» dráma. Mi voltunk azok, akik megnagyaráztuk a direktciónak, milyen nagy tapintatlanság az ezredes Máthéval játszani el. Kassaynak kell adni ezt a szerepet! Az igazgatóság hallgatót ránk és az eredmény — szinte csodálatos. A «Limonádé ezredes» Kassayval megújhedva vcnult be a debreczeni színpadra. —

Hogy mivé lett az ezredes szerepe a Kassay kezei között — azt meg kell nézni, meg kell nézni mindazoknak, akik Máthétől látták ezt az «alakítást».

Aztán még egyet ennek a kapcsán: megint csak azt mondjuk, ne menjen a saját orra után a direktció. Mire való volt a közönséget megint Aranyossyval bosszantani? Mielőtt ideszereződtek volna: figyelmzettük Zilahyt, hogy ilyen művészről nem val óa debreczeni színpadra. És az eredmény: a színügyi bizottság a Zilahy arcába végja — hát ez is «elsőrangú» színész! Nem csoda aztán, ha a színügyi bizottság követelte az elbocsátását és kieserlétését. De ha már ezt nem is cselekszi Zilahy, annyit elvárhatunk tőle, hogy a saját érdekében ne tegyen tönkre annyi és annyi előadást az Aranyosi nyafogásával. Ez az igazság. És ha a színügyi bizottság még szigorubb lesz — ám vessen Zilahy magára.

SZÍNHÁZI HIREK.

Miniszterelnök. Pénteken este lesz a «Miniszterelnök», Nagy Endre komédiájának a bemutatató előadása. Előreláthatólag zsutolt hízlogja végig élvezni ezt a rendkívül mulattató előadást. A debreczeni premíer összeesik a Bécsi Josefstadter Theater premierjével, — tudvalevőleg ez a színház szerezte meg a német előadás jogát. A darab főszereplői lesznek Szabó Gyula, Kiss Mariska, Lajthay Károly, L. Farkas Pál, Szilágyi Ernő, Uti Gizella, Vámos Gizi, Vajda Ilonka, Pető Pál, Szászalmi Gy.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután 3 órákor, leszűllított helyárrakkal a nagy népszerűsége szert tett «Tengerész Kató» nagyopeett kerül színre. A főszerepeket Borbély Lili, M. Tordai Erzsé, Aranyossy Nusi, Falussy, Kassay L. Farkas, Máthé, Szabó játsák. — Este rendes árrakkal Nagy Endre rendkívül mulattató komédiája, a «Miniszterelnök» kerül színre.

Előkészületben van és legközelebb színre kerülnek: «Farkas», Molnár Ferencz színjátéka, «Éva», Lehár Ferencz nagyoperettje.

Diszkrét

tudósítások.

Öt évi államfoghazbűntetést kap az ember, ha csapatelhelyezésekről, mozgósításokról ad hírt. Hát akérmennyire elkívánkoznék is öt évre ebből a mai életből, egyelőre még sincs hozzá kedvem. Ugyanezért meglegszem a szerényebb hírekkel is. Teszem azt:

Katonák és civilek. Az örökké vidám katonai szellem hájos megnyilvánulásáról értesítenek bennünket több oldalról is. Eddig ugyanis az volt a szokás, hogy mogorva ömesterek durva formában verték fel reggeli édes álmából a katonákat. Most másképpen van minden. A ténparancsnok bekopogtat a kaszárnya ablakán:

— Pálinkás jó reggelt, gyerekek, mozogjatok már!

Aztán levelet küld kedves fiatalabb civilismerősei lakására ezzel a pajzán mondattal:

— Itt, mi lesz azzal a nagy lustasággal? Sose végzünk már testmozgósítást?

Levelezőnk benyomása szerint mindenféle a katonaság és polgárság közti régi jó barátság egyik megnyilvánulásának tekintik az egészet.

—

Barátkozás. Galiciából jelentik, hogy azon a vidéken nagy ovációval fogadták a monarchia tanulmányutrá érkező katonai íjtait. Egész Európában nagy jelentősége van ennek a kirándulásnak, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy a velünk ösidők óta békés egyetértésben élő orosz szomszédjaink, az ünnepek fényéneke melése végett lelkesedésük lángjával borították el a határszéli falvakat s az érkezőket ágyuldvésekkal üdvözölték.

A nemzetközi etikettnek megfelelően a monarchia íjtjai hasonló üdvölvésekkal válaszoltak.

A találkozás megható volt. Egy tüzergeréplis beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy nemcsak az új típusu ágyuknak, hanem eme tanulmányutnak is nagy hordereje van.

Számosan sirtak, hogy eljutottak életüknek eme jelentőségteljes pillanatához. Az ünnepség akkor érte el tetőpontját, mikor az emberek egymás karjaiba borultak s földindulásukban többen meghaltak.

A földindulás egyébként is csak trázis, mert a találkozás végeztével orosz testvéreink többnyire leindultak a völgyek irányába.

—

Alfér egy banketten. Niesből írja mindennünnen kiküldött tudósítók: Egy jelentékeny magyar csoport, amely tegnap érkezett ide, félreértésből sajnálatos konfliktusba keveredett a vendéglátókkal ama bankett végén, amit a magyarok tiszteletére rendeztek a «Fehér malac» szálloda téli kertjében.

Mindkét országbeli fiatalság ugyanis különféle csoportokra, ütetre, zászlóaljra osztott s járta a terblt, meg a huszonegy, meg egy társasjáték.

A vendégek tiszteletére étrándultak a tőrök is, ugymint Török Pál és Török Péter, akik feszült érdeklődéssel kísérték Hartwig nagykövet sakkhuzásait. Fesztelenül kedves volt

a multság. Több király egy lapra rakta a koronáját, mialatt a törökök buvócskát játszottak. Prohászka haragszómrádot folytatott Pasicscsal.

— Miért? — kérdezte a Frankfurter Zeitung.

— Semmi közöd hozzá! — felelte Berchtold.

Schemua Balázs, miközben Monitor Száva haromszor blindelt, ő maga pedig huszezer kiszolgált harmadévest visszahívott, azt mondta: — Au!

A szerb hadügyminiszter a trónörökösnek gílicelt s abban a hiszemben, hogy a fölkiállítás Aulffenberg névének és a szerb disznókereskedelemnek megővidítése, különféle ideges stratégiai mozdulatokat tett.

— Bandája van, vigyázat, bandája van! — kiabált közbe Emánuel, miközben kimondták, hogy a diplomatáktól nem fogadnak el mindent készpénznek.

A szerb trónörökös most telmutatta a lapját és így szólt:

— Négy király!

— Ohó, én ötöt látok! — jegyezte meg éles töltéssel Schemua és leleplezte az orosz gílicet, aki odaszanszírozta az ötödik lapot.

— Ez paklizás!

Egész közönséges kocsmái verekedés fejlődött ki ebből, szódás palackokkal támadtak egymásnak az emberek. Mindkét részről több ezren esküvel fogadták, hogy soha senkinek nem szólnak az itt tapasztaltakról. Némák lesznek, mint a halottak. A temetés egyébként lábori katonai pompával ment végbe.

A vadházasság vége.

Öngyilkosság Hajduböszörményben.

Ugy látszik, manapság már egész mánia az öngyilkosság. Nem mulik el egy nap sem a nélkül, hogy hol itt, hol ott ne menekülne egy elkeseredett, önmagával meghasonlott, szerencsétlen ember a halál karjai közé.

Még értené az ember, ha valami nagy, életbevágó, fontos okok késztetnék ezeket a szerencsétlen életuntakat arra, hogy ettől a nehéz, de azért mégis szép élettől olyan könnyen elbúcsúzzanak. Csakhogy nagyritkán akad egy olyan eset, amelynek mélyenjáró okai lennének. Mert manapság például már a legcsekélyebb összekocanásra az öngyilkosságra gondol a fiatal menyecske, egy kis szidásért halálba menekül az érzékeny szívű gyermek és így tovább.

Tegnap is történt egy ilyen öngyilkosság. Ugyanis a debreczeni kir. ügyészségnek ma reggel telefonon jelentette a hajduböszörményi rendőrség, hogy ottan egy Nagy Mária nevű 16 éves leány felakasztotta magát és meghalt.

Nagy Mária vadházasságban élt egy ot-tani legénynyel és tegnap valami csekélység miatt összeszólkoztak. A leányt ez annyira elkeserítette, hogy mikor magára maradt, felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

A hajduböszörményi rendőrség aztán telefonon jelentette a szomorú esetet a debreczeni kir. ügyészségnek, mely — mivel az öngyilkosság kétségtelen — a temetési engedélyt megadta.

VASUTI szerencsétlenség a debreczeni pályaudvaron.

A debreczeni vasuti állomáson az utóbbi időben sok kisebb-nagyobb baleset történt, amelyek nem kerültek a nyilvánosságra. Ugy látszik, hogy az állomás jelenlegi vezetősége nem elég erőskezű a folytonosan megismétlődő balesetek megakadályozására. Legutóbb — ma délelőtt — hibás váltóállítás folytán aztán nagyobb baleset történt. Kisiklott egy tehervonat és egy vasuti fékező majd hogy életét nem vesztette: az összes déli vonatok pedig csak jelentékeny késésekkel indulhattak el Debreczenből, sőt több közülük csak átszállással közlekedhetett.

A Nyíregyháza felől jövő 5101. számú tehervonat a Homokkert felőli 136. számú váltónál kisiklott. A pályatest erősen megrongálódott és öt kocsi izzé-porá tört. Miklósi János segédfékezőnek az volt a szerencséje, hogy az egyik kocsiból kirepült, de így is életveszélyes sérüléseket szenvedett.

A kisiklás egész romhalmazzal töltötte be a vasuti pályatestet, úgy hogy a nyíregyháza és királyháza vonatok nem jöhettek be az állomásra. A pesti gyorsvonat és a méramarosszigeti személyvonat is csak átszállással közlekedhetek.

A szerencsétlenség színhelyén megjelent Uhlarik Béla üzletvezető, aki szigorú vizsgálatot indít a szerencsétlenség ügyében.

Az oroszok meghátráltak.

Szilárd a harmas-szöretség.

A mai napon az európai kavardásnak legfontosabb eseménye az a beszéd, amit Bethmann Hollweg, a belügyi államtitkár mondott el a birodalmi gyűlésen a balkán háború és a szerb konfliktus alkalmából. Határozottan a békét hirdeti ez, azt a békét, amelynek biztosítéka egy törhetetlen, vaserejű szövetség. Egy olyan hatalom, amely előtt apró kis érdekeknek meg kell hajolniok, amely már hatalmi súlyánál is bizonyíték arról, hogy sem könyvemű játékba nem megyünk bele, sem csorbát nem enged ütni presztízsén. A német külügyi államtitkár beszéde ma a középpontjában állott az érdeklődésnek és diplomáciai körökben mindenütt nagy fontosságot tulajdonítanak neki.

A szerb dologban nincs új fordulat, ha csak az nem, hogy a szerb sajtó most változatosság kedvéért a magyar s osztrák sajtónak esik neki, hogy az milyen oly támadó Szerbiával szemben. Ez amily hamis, olyan olcsó fogás, s a külföld, mely függetlenül közzé veheti, úgy a belgrádi, mint a budapesti és bécsi újságokat, a maga szemével győződhetik meg arról, mily gyerekes ez a vád. Okosabb volna, ha a szerb sajtó végre tudatára

ébredne saját nemzete iránt való kötelességének s hivatásának, s rávinné a szerb közvéleményt annak állítására, hogy a dacoló politikából semmi jó nem váthatik.

Edl Prizrendbe ment.

Bécsből jelentik: Edl konzul Úszküből Prizrendbe utazott, hogy folytassa a vizsgálatot a Prohászka-ügyben.

Bécsből jelentik: Úszkübben Edl konzul több napon át tárgyalta Prohászkaival, aki jegyzőkönyvbe mondta mindazokat a dolgokat, a mika kritikus napokon az osztrák-magyar konzulátuson lejátszódtak. E jegyzőkönyv alapján küldte meg jelentését Edl a bécsi külügyminiszteriumba. Ezenkívül Edl érintkezésbe lépett a szerb hatóságokkal is, akik szintén elmondották neki a Prizrendben történeteket. Prohászka jelentései és a szerb hatóságok értesítése között ellentétek vannak és ezek az ellentétek tetik szükségessé, hogy Edl Prizrendbe utazzék és ott a helyszínen egészítse ki a vizsgálat eddigi adatait.

Orosz Intelem Szerbiának.

Pétervárról jelentik: Diplomáciai körökből jelentik, hogy az orosz kormány még mindig támogatja Szerbiának szerinte jogos követeléseit, de azt a tanácsot adta neki, hogy igyekezzék a konfliktust békés módon elintézni.

Rómából jelentik: Krupensky orosz nagykövét megcáfolja egy bécsi lapnak azt a közlést, hogy Szerbia teljesen el van szigetelve, mert Oroszország cserben hagyta.

A pétervári kormány azt tanácsolta Szerbiának, hogy tanúsítson higgadt és mérsékelt politikát, ami arra vezetett, hogy Szerbia hajlandó a döntést követelési jogossága fölött a hatalmaknak átengedni.

Az albánok köszönete.

Bécsből jelentik: Francesco Mungo, az olasz-albán központi komité elnöke Berchtold gróf külügyminiszterhez a következő táviratot intézte: Az olaszországi albánok, akik ünnepies gyűlésre jöttek össze, köszönetet mondanak az osztrák-magyar kormányának anyaországuk függetlenségének előmozdításáért és ebben a függetlenségben a népjog győzelmét, a balkáni béke és a nemzetközi egyensúly zálogát látják.

A szerb kereskedők bojkottálják a monarchiát.

Prágából jelentik: Egy idevaló lap bizalmas értesítést kapott, hogy a belgrádi kereskedők kartellt kötöttek és kötelezték magukat az osztrák és magyar árucikkek bojkottálására. A kartell minden egyes tagja tartoznak 10.000 dinárról szóló váltót kiállítani, amely peresíthető a szövetség szerb kereskedő ellen, aki a nemzeti mozgalmat elárulja.

Szerb hadikészülődések.

Zimonyból jelentik: Bár a szerb külügyminiszterium sajtóirodája határozottan megcáfolta, mégis hiteles az a hír, hogy a szerb hadügyminiszterium a Drina hadosztály felét visszarendelte és hogy minden feltűnést elkerüljön, a csapatokat két óra járásujjra Belgrádtól szállították ki. Az első és harmadik hadosztály uton van már Monasztir felől Belgrádba. Az is nyílt titok, hogy szerb bandák alakultak, melyeknek az a feladatuk, hogy felháztítsák a népet Bosznia-Hercegovinában.

Montenegró is elégedetlen.

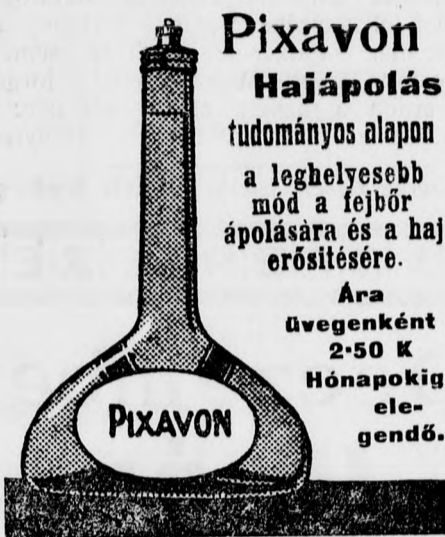
Berlinből jelentik: A fegyverszünet feltételei nem elégitik ki Montenegrót és a hír szerint a cetinjei kormány vonakodik meghatalmazást adni a fegyverszünet aláírására. Montenegrónak az az igyekezete, hogy még a fegyverszünet aláírása előtt elfoglalja Skutarit.

A szultán Ferdinánd királyhoz.

Konstantinápolyból jelentik: A szultán táviratot intézett Ferdinánd királyhoz, amelyben kijelenti, hogy Drinápoly az izlám fővárosa és arról Törökország soha sem fog lemondani.

Aláírták a fegyverszünetet.

Londonból jelentik: Konstantinápolyból az a hír érkezett, hogy a fegyverszünetet aláírták.

Pixavon
Hajápolás
tudományos alapon
a leghelyesebb
mód a fejbőr
ápolására és a haj
erősítésére.

Ara
üvegenként
2-50 K
Hónapokig
ele-
gendő.

HIREK.**A nagyanyák egyesülete.**

A chicagói nagyanyákról és azok emancipációjáról a tréfás Maurice Prax a következőket írja: Akik még nem voltak Chicagóban, azok el sem képzelhetik a chicagói nagyanyák siralmas helyzetét. A diner-kre soha meg nem hívják őket, mert azt mondják, hogy oly késő este nem szabad enniük; színházakba nem viszik őket, mert a késői lefekvés ilyen korban már megárt; bridgezők sem szabad, mert a játék felizgatja őket. Egész nap csak csókolgatják, dédelgetik őket, nyakukat kendővel kötözik be és csak melegített ruhákat adnak rájuk és az öreg asszonyok minden lépését szemmel artják, de ha a fiatalok bárhova elmennének, nekik otthon kell maradniuk és ilyenkor a gyerekekre ők vigyáznak. A gyerekek is nagyon szeretik nagyanyáikat, mert nekik már senki sem köteles engedelmeskedni. Aztán játékszernek is jók a nagymamák. A kisebbek vízzel öntözik őket, a nagyobbak szemüvegüket dugják el, fejkötőjüket tépik le vagy tentával kenik be orruk hegyét, ez a legmulatságosabb játékuk.

A chicagói nagyanyák most fellázadtak ez állapotuk ellen; nem akarják ezentúl otthon a gyermekeket őrizni, mialatt a többiek a színházban vagy estélyeken jól mulatnak. Ezentúl, ha kedvük tartja, ők is kivesszik majd részüket az éjszakai mulatságokból. Most már ők is ott lesznek az előkelő estélyeken és ép úgy fognak pezsgőzni, mint a fiatalok, sőt a kántyázásban a fiatalok pénzét fogják elnyerni és ezentúl már havannaszivart is szívnak, hogy ne tekantsék divatmultra, romlott eszközöknek őket. Nem kellene többé melegített kendők nekik, részvétre nincs már szükségük, sem folytonos kérdezősködésre, hogy hogyan érzik maguk. Ezentúl saját egyesületük lesz és függetlenek lesznek másoktól. Fiatal asszony az egyesületüknek nem lehet tagja, sem pedig a férfiak, akik a fiatal nők által oly

könnyen befolyásolhatók. Ez az egyesület az őszhajnak egyesülete lesz.

Végül azt írja Maurice Prax, hogy az új egyesület bizonyára Chicagó legvidámabb, legszellemesebb és legélénkebb egyesülete lesz, mert az öreg emberek többnyire igen okosak és az okos emberek jól tudják, hogy csak a vidám élet ér valamit...

— **Csütörtöki felolvasó est.** Holnap, csütörtökön délután öt órakor tartja a csütörtöki esték rendező bizottsága a róm. kath. főgimnáziumban az ezidei második felolvasást, amely — mint az alábbi műsorból látható — ismét változatos, élvezetes programmal fogja győnyörlődíteni az esték szokott intelligens közönségét. Minden külön magasztalást fölöslegessé tesz a műsor, mely a következő: 1. Die Forelle; zongorán előadja dr. Eisler Mórné 2. «Az ú-keresztény hiteléről», szabad-előadás; tartja Domanek Pál. 3. Operette-árak; Márionfalvy György zongorakíséréte mellett éneklé Borbély Lili. 4. «Egyetlen szó miatt», monológ; előadja dr. Kun Mihályné. 5. Gordonka-szó; előadja Füredi Samu, zongorán kíséri Fábry Anna. 6. Az éjjeli zenezenekari kíséret mellett szavalja Kovássy Miklós. 7. Magyar dalok; előadja Veres Tóni és fia zenekara. Ezen igen szép sikerűnek ígérkező estre különösen elhívjuk közönségünk figyelmét (Szent Anna-utca 13.) válthatók. I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér.

— **Az ellopott zsíros bödönök.** A rendőrség két darab új zsíros bödönt kobozott el, melyeket a tettes beismerése szerint hónapokkal ezelőtt lopott el valamelyik Hatvan-utcai ház padlásáról. Tulajdonosa ezideig nem volt megállapítható. Igazolást tulajdonosát felszólítja a rendőrség, hogy a rendőrbiztosi irodában (Szt. Anna-u. 12. szám alatt) átveheti a bödönöket.

— **Hősi halált halt borbély.** Fiuméből jelentik: Baraksadich György szerb származású fiumei borbély még a háború kitörése előtt Belgrádba ment és beállt az önkéntes csapatba. Ez a csapat a török határtól egy kilométernyire levő Midar hegyi őrházat őrizte, amelyet a törökök megtámadtak. Két napi harc után élelmük, lőszerük elhagyott s areszt katonaság nem segíthetett rajtuk, mert a háború még nem üzenték meg. Baraksadich két társával ott maradt, hogy a végsőkig küzdjön. Az őrházat a törökök elgyújtották s a szerencsétlen önkéntesek ott pusztultak, háború kitörése után a szerb sereg visszaloglalta az őrházat. Ekkor megtalálták Baraksadich megtekeredett holttestét. Egy katona megőrizte Baraksadich fényképét s testvérei, akik Fiuméből odautaztak, így tudták meg, hogy testvérük odaveszett.

— **Hőmezővársárhelyi kulturkép.** A hőmezővársárhelyi iskoláknál tartott vizsgálatnak eredményéről a minap a városi főorvos jelentést tett a polgármesternek. A főorvos jelentésében elmondja, hogy az iskolák tisztogatására egyáltalán nem fordítanak semmi gondot. Az iskolákat nem surolják, rendkívül elhanyagolt állapotban van ugyiszólván valamennyi, sőt több olyan iskolát nevezett meg, amelynek föltétlen bezárását kérte, mert a mai állapotában a tanulók egészségét erősen veszélyezteti, sőt fertőző betegségek meleggát képezi.

— **Gyilkolt a katonai őrző.** Barcsról jelentik: Tegnap éjjel az itteni vasúti hid őrzésére kirendelt őrző egy 70 évesnek látszó favágómunkást agyonlőtt. A holttest még máig is ott hever a hid mellett, ahogyan legyilkolták, csupán egy kéve kukoricaszárát vetettek rája. Alítólag őt lövést tettek a szerencsétlen emberre. Alig hihető, hogy ez az öreg ember megakart volna támadni az őrzőre. Azt beszélik egyébként, hogy az őrző egy másik emberre is rálőtt, de az elmenekült.

— **Okvetlen hallgassa meg!** A Nemzeti érvényben, a vasúti állomással szemben külföldön sikert aratott Matyók Péter, tamburcsin zenekara hat magyar énekes és táncos-ő közreműködése mellett ma és minden este hangversenyek. Beépít díj nincs.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

Háború vagy béke?

Budapestről jelentik: A „Kölnische Zeitung”, ma a lap élén cikket közöl, „Háború vagy béke” ezimel. A cikk kifejti, hogy ha Ausztria-Magyarország a szerb nyakasság elől bevonja vitorláit, Ausztria-Magyarország presztizse annyira meggyöngyülne, hogy a mi szempontunkból is mint szövetséges társ lényegesen veszítene értékéből. Oroszországnak csak egy szavába kerülne, hogy a szerb nagyzólót leintse. Am erre az egy szóra hasztalan vár a világ. Azután meg arról sem lehetett eddig hallani, hogy oroszország entente-társai valami nagyon buzgókodtak volna Oroszországnak a nyelvét megoldani. Amig azonban Oroszország nem hallatja szavát, a háborús kísértet nem ehet elriasztani.

A román trónörökös Vilmos császárnál.

Berlinből jelentik: A román trónörökös Brüsszélből visszautazva, ahol részt vett a flandriai grófnő temetésén, ma ideérkezett. A trónörökös megérkezése után azonnal Potsdamba ment a császárhoz. Miután a trónörökös főfelelője a román hadseregnek, a mai körülmények között sürgős dolga volna hazatérnie. Ha mindazonáltal néhány napot Berlinben tölt, ez a tény önmagában eleget mond.

A béketárgyalások.

Konstantinápolyból jelentik: A béketárgyalók tegnap uem találkoztak. Görögország válasza tegnap estig nem érkezett meg. A legközelebbi találkozás ma délután két órakor van.

A görögök a szövetségesek ellen.

Párisból jelentik: Az itteni görög követ, Romanos arról értesítette Poincaré miniszterelnököt, hogy Görögország a jelenlegi helyzetben nem akceptálhatja a fegyverszünetet.

A „Valódi“

: **FRANCK**: kávépótlék ismertető jele a *kávédaráló*. Gyakran utánozzák. Azért óvatosság a bevásárlásnál! A „Valódi“
: **FRANCK**: a legjobb hazai nyersanyagból készítették. Gyár KASSÁN.

CSARNOK

A fiu.

Regény.

(12)

— Irja csak: 1 tuczat főköttő piros és kék selyemszalagokkal; 1 tuczat horgolt ujjas; 20 doboz Nestlé-féle gyermekliszt; 1 doboz rizspor. — Ugy, ennyi volna egyelőre az egész; ha valamit elfelejtettem, meg lehet még rendelni. Most pedig intézkedjék, hogy a futár rögtön induljon.

A tábornok kezébe vette a levelet és el-sietett; nemsokára azonban ismét visszatért.

— A gyermekkocsit nem lehet lóháton elhozni.

— Arra elég idő van holnap is, minden egyébrek meg ma itt kell lenni.

A ló már fel volt nyergelve, midőn a tábornok az udvarra lépett. A lovásznak a levél kíséretében bankjegyet adott át.

— Vágtass, a mint vágtathatsz; ne sajnáld a lovat.

A lovász kivágatott a kapun; egy darabig hallható volt még az országuton a ló patkóinak csattogása, de nem sokára az is megszűnt; ló és lovas a távol ködébe merültek.

A tábornok pedig megkönnyebbülten ment fel újra szobájába, hol első dolga volt, szövetségesének meleg szavakban köszönetét fejezni ki. Mari kisasszony azonban félbeszakítá ömlengéseit:

— Arra most nincs időnk, Küldöttünk, ha lovat nem kiméi —

— Nem fogja kimélni.

— Két óra múlva ismét itt lehet.

— Itt lesz.

— Időközben mindent rendbe kell hoz-

nunk, hogy a kis — de igaz, micsoda nevet adjunk neki?

— A név megválasztását önmre bízom.

— Várjon csak, hadd gondolkozzam. — Nevezzük őt is Kiliának. Akarja?

— Hogyne akarta volna a tábornok? Sőt ugy megörült a tervnek, hogy alig talált szavakat öröme kifejezésére.

— Pompás! Nagyszerű! Köszönöm, kisasszony, ez új örömet. Hisz mondom, ön remek egy leány!

Mari nevetett.

— Hisz ön ugy örül, mintha igazi atyja lenne kicsikéneknek. Kilián valóban szép név, nekem tetszik. Most pedig lássunk az előkészületekhez, hogy kis Kiliánuk semmiben se szenvedjen hiányt. Mindenekelőtt engedje meg, hogy a helyi viszonyokat tanulmányozzam.

A tábornok karját ajánlotta szövetségesének, hogy a kastélyban körülveze.

— Mindenekelőtt figyelmeztetem, tábornok ur, — csevegett Mari utközben — hogy most megszűnt ur lenni. Az első személy itt most a fiu. Ez mindent itt így van, a hol gyermek van a házban.

Végig járták az egész emeletet és a tábornokot láthatólag megörvendeztette, hogy Mari az ő házával és berendezésével megelévedettnek látszott.

— De hol itt tulajdonkép a konyha? kérde Mari, midőn szemleutját bevégezte, hisz attól függ választásunk a kis Kilián szobáját illetőleg, mert semmiesetre nem szabad a konyhától messze tanyáznia.

— A konyha? az földszinten van.

— Az nagyon célszerűtlen fekvés; itt az emeleten nincsen konyha?

— Az én hálószobám mellett van egy; de azt már régen nem használjuk konyhának, ott most Miska lakik.

Ezt is megtekintették. Mire Mari kijelenté, hogy Miskának rögtön ki kell hurcolkodnia, a helyiség pedig eredeti hivatásához képest szerelendő fel.

Miska nem kevésé bámult, midőn pa-

rancsot kapott, hogy pakoljon; mindazonáltal szó nélkül engedelmességet és készséggel nyultott segédkezett a kocsisnak, mivel a konyhafelszerelést a földszintről felhozva, az új konyhat a tőlük kitelhető gonddal rendbe hozták.

Midőn pedig egy félóra leteltével minden a legalkalmasabb helyén állt és függött — a mi persze nem történt meg Mari kisasszony szakértő utbaigazításai nélkül — rendelet lőn adva, hogy most mindjárt tüzet kell rakni.

Miska tehát fát hozott és hozzáfogott a rendelet teljesítéséhez; Mari kisasszony azonban itt már sajátkezűleg nyúlt az események folyamataiba, kivette Miska kezéből a forgácsot oda térdelt a tűzhely elé és pár perc alatt, vigan pattogó tüzet szított. (Folytatjuk.)

A szerkesztésért felelős Voith György.

U J D E B R E C Z E N

Deczember
15-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesz-szék ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthes-sük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re elő-fizet, 8 napig ingyen kapja a lapot, akipe-dig tiz előfizetőt gyűjt, annak ingyen küldjük.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

„UJ DEBRECZEN“

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Készít a
legrövidebb idő
alatt és legju-
tányosabb ár-
ban mindenféle
nyomtatványt.

NÉVJEGYEK,
Eljegyzési,
Esketési és Báli
meghívók
elismert leg-
jutányosabb
árban.

NYILT-TÉR Serravallo's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

As állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengékedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágyerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító
Triest-Barkola.

Kapható a gyógyszertárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Szárazlevegővel kezelt

NATIONAL TABLET
BRESSANONER
SAVANYUVIZ

A napi egyszeri hágyomoknál és mályag-hurindnál, mint a hágyomoknál megköti az.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legujabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 480, 5 óra kor. 1130 Egy legujabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, - láncz kor. 125.

Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállít az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 57-882.

CLIMAX

gyorsforgó motorok és kocsik 1-20 HP.
Kisgyorsforgó motorok és kocsik 1-20 HP.

Legjobb és leggyorsabb motorok és kocsik. Üzemeltetés egyszerű. Alacsony áron. Alkalmatlanok a városi közlekedésre. Pénz-nyereség. Egyetlen kocsival is lehet üzemi gépkocsival.

Közlekedés és ártalmatlanok.

Bachrich és Társa

Beüzemeltetés motorgyári vállalkozás
Budapest, VI, Váci-körút 99/00

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidaru üzlete (Varosház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyon harisnya és

párisi ujdonságokban.

Uj! 1912 év szenzációja! Uj!
D. R. G. M. No. 526081.

Uj évi vicoz-kártyák

még eddig nem létezett dolgok, minden kártya egy ujdonság! Felülmúlhatatlan humoros és szenzációs, minden legkisebb küldemény is jól szortirozva, minden kártya borítékban.

Mi vagyunk az egyedárusítók!

Képviselek minden vidékről felvételnek.

75 fillér beküldése mellett 10 eredeti minta

25 drb 1- kor.

50 drb 1-75 kor.

100 drb 3- kor.

Habighorst & Co.

Bochum 1. W. postafiók 49.

Utánvétellel 40 fillérrel több.

Fizetés gyanánt levélbélyegeket is elfogad.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászra, szálterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszeres legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órás és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközöltenek.

Diszes kirakatállvány teljes felszereléssel eladó. Megtekinthető Falk kefégyár városi üzletében Széchenyi-utca 1.

Makulatura papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

Társaság

Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ-NYOMDA
Darabos-
utca 7. sz.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorkevé, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOULULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen, mint a fájdalom-össillapító bedörzsölés szer kösavény, esz és a meghűléségyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásáért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-széküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Videki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GÓZHAJÓZÁSI R.-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca telnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-8 gyorshajó-összeköttetés

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek. Ugyanúgy Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utasás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyi iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvételnek.

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

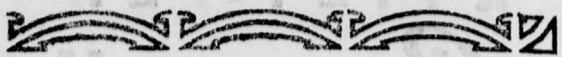
A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zolamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, donánytözsdekben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, vasúti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

∴ HIDVÉGER ANTAL ∴ Foglalkozik
bank és váltóüzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám. **az összes bankügyletekkel**

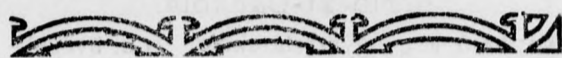

Vezérképviselő

egy nagyobb gyár részére azonnali belépésre kerestetik. Szorgalmas és intelligens uriember, aki jó bizonyítványokkal igazolni tudja, hogy üzletszerzésben eddig is kiváló eredményeket ért el,

magas jutalékkal

felvétetik. Ajánlatok német nyelven küldendők: „**O. 5818.**“ Haasenstein Vogler A.-G. Wien I. czimre.

Hirdetések
jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucsuhurut, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teáinkból, Ezeket magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot **tüdő-tuberkulózis (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut** ellen rendelték és magasztalták. A tea **nem tikos szer, Lisber-féle növényekből készül**, a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával **teljesen ingyen** és bérmentesen. Tessék levelezőlapot írni **Puhlmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.**

! Kitűnő hangszerek! !
legolcsóbb árak mellett és kifogástalan kivitelben

Minden harmonikához egy díjtalan önmegtanulási iskola van csatolva.

Jo harmonikák:

Nr. 112¹/₂ Iskolahegedű ¹/₄ nagy, lángozott, polirozott padlóval K 380. — Nr. 113¹/₂ Iskolahegedű ¹/₄ nagy, szépen lángozott, polirozott padlóval, jobb minőség K 650. — Nr. 115¹/₂ Iskolahegedű ¹/₄ nagy, berakott, szépen lángozott padlóval, igen kedvelt fajta K 760. — Iskolahegedű ébenfagarnitúrával, hangban és kivitelben kitűnő K 840, 9—, 1080. — Nr. 212¹/₂ Zenekarhegedű ébenfagarnitúrával K 1680
Vonó K —90, 110, 150, 2—, 220 és feljebb.

Nr. 300³/₄, 10 billentyű, 2 regiszter, 28 hang, nagyság 24×12 cm. K 5—.
— Nr. 654¹/₄, 8 billentyű, 1 regiszter, 24 hang, nagyság 28×14 cm, K 540. — Nr. 305³/₄ 10 billentyű, 2 regiszter, 50 hang, nagyság 26+14 cm. K 640. — Nr. 663³/₄ 10 billentyű, 2 regiszter, 50 hang, nagyság 31×15 cm. K 8—.
— Nr. 656¹/₂ 10 billentyű, 2 regiszter, 50 hang, nagyság 28×16 cm. — K 950.

Jobb harmonikák:

K 11 —, 12 —, 14 —, 1650, 19—, 21— és feljebb.

Nagy választék zenehangszerekben főkatalógusomban. — Nincs rizikó, kicserélés megengedve, vagy pénz vissza. Szétküldés utánvétellel vagy előrefizetés mellett. Az elismert versenyképes világcég:

Hanns Konrad

cs. és kir. udv. szállító hangszeráru szétküldési áruházából

BRÜX, Nr. 2136. (Csehország). — Gazdagon illusztrált árjegyzéket, amely 4000 ábrát tartalmaz, kérésre ingyen és bérmentve kaphatja meg mindenki

Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett!
Nincs kockázat! Kicserélés megengedve, vagy pénz vissza

Nyomatott Horovitz Zsimond könyvnyomdájában, DebreczenDarvas-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-görcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati gépek, műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

Alapított
1856.
Telefon 958.

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégénél

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám sz. 06-
hetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzéket ki-
vanatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

U.K. TEAS
AZ UNITED KINGDOM
TEA COMPANY LONDON
A VILÁG
LEGJOBB
TEAI!

Főraktár:
CSANAK JÓZSEF cégénél.